

7. Een uitweg

Een verhaaltje. Toen ik enige tijd geleden in het vliegtuig zat, terugkomend van Chicago, waar ik onder meer in een stokoude, zeer traditionele maar niet eens lelijke ensce-nering van *La Bohème* Mirella Freni had horen zingen, had ik het voorrecht boven Labrador het adembenemende schouwspel van het Noor-derlicht te mogen aanschouwen. Totaal zinloze lichtgordijnen tegen een donkere achtergrond, pure schoonheid die niets kost. Misschien, zo dacht ik toen, is er toch hoop.

Waar ligt er nog een toekomst voor de opera? Natuurlijk is het antwoord 'In de zinloze schoonheid, die om niets vraagt' naïef en ont-wijkend. Maar op voorwaarde dat de huidige productiemethoden kunnen aangehouden wor-den (met andere woorden betaalbaar blijven), lijken er wel nog mogelijkheden te bestaan. Net zoals er uit de herbezinning op de waar-heid van de oude muziek een veel grotere ver-scheidenheid aan interpretatievormen is ont-staan, net zo lijken er uit de hervorming van

de operaproductie (die toch ook een zoek-tocht naar het wezenlijke was en is) vele nieu-we openingen en uitwegen gegroeid te zijn. De verscheidenheid aan enceneringsvormen is nog nooit zo groot geweest als nu en lijkt nog lang niet volledig geëxploreerd. Daar zit veel kaf tussen maar ook menige voedzame aar. Een aantal richtingen zullen modeverschijn-selen blijken, andere – met name diegene die zelf weer een herbezinning zijn op het wezen van de opera – niet. De laatste jaren waren er op vele plaatsen enceneringen te zien die niets te veel wilden doen, die niets wilden bewijzen, die niet wilden overdonderen maar die ge-woon trachtten op een intelligente manier het verhaal van het stuk te vertellen en ons daar-door de vrijheid lieten alle achterliggende stro-mingen, gedachten en gevoelens zelf te ont-dekken. Dat was op heel verschillende wijze het geval met Wagners *Ring des Nibelungen* in de Ne-derlandse Opera (geregisseerd door Pierre Audi) als met de encenering van *Le Nozze di Figaro* in de Munt door Christof Loy. Ook Stein Winge zat met zijn *Trittico* op dezelfde lijn en Robert

Carsen met zijn voor een keer niet 'clevere' maar integendeel zeer eenvoudige *Dialogues des Car-mélites* in Amsterdam. Gevaren zijn er nog al-tijd genoeg en ze zijn al vaak bezworen: de ge-ringe aandacht voor nieuw werk bijvoorbeeld. Op één wordt er nog altijd te weinig gewezen: de wrede beperking van het repertoire. Tien-tallen stukken die vijftig jaar geleden nog van-zelfsprekend waren op elke operabühne, wor-den nauwelijks nog gespeeld. Daar zijn goede redenen van esthetische en dramaturgische aard voor aan te voeren maar het gevolg is wel het verlies van een heel collectief geheugen, zowel bij het publiek als bij de operamakers zelf. Voor zover het om een natuurlijke selectie gaat, is dat verdedigbaar; als het een modeverschijnsel is echter niet. Misschien ligt de toekomst dus wel tamelijk eenvoudig: in een herontdekking van het repertoire op een intelligente maar een-voudige en nederige manier.

MUZIEKTHEATER Transparant

Combattimenti - Madrigali Guerrieri ed Amorosi ~ CLAUDIO MONTEVERDI

Co-productie met de Nationale Reisopera (Nederland) en de Städtische Bühnen Münster (Duitsland).

muzikale leiding: Konrad Junghänel | *regie:* Geoffrey Layton

decor: Paul Lerchbaumer | *kostuums:* Jorge Jara | *vocaal en instrumentaal ensemble:* Cantus Cölln

ANTWERPEN, DESINGEL 29/1/1999 (PREMIÈRE BELGIË), 20.00 UUR, TEL. 03/248.28.28 • BRUGGE, STADSSCHOUWBURG 30/1/1999, 20.00 UUR, TEL. 050/44.30.60
DEN BOSCH, THEATER AAN DE PARADE 2/2/1999, 20.00 UUR, TEL. +31/73/612.51.25 • DORDRECHT, SCHOUWBURG KUNSTMIN 6/2 /1999, 20.15 UUR, TEL. +31/78/639.79.79
LEUVEN, STADSSCHOUWBURG 7/2/1999, 20.00 UUR, TEL. 016/22.21.13 • ROTTERDAM, STADSSCHOUWBURG 10/2/1999, 20.15 UUR, TEL. +31/10/411.81.10

Mahagonny Songspiel - Happy End ~ KURT WEILL/BERTOLT BRECHT

muzikale leiding: Etienne Siebens | *regie:* Ian Burton

decor en kostuums: Vincent Numan | *licht:* Peter Van Praet | *choreografie:* Thierry Smits | Prometheus Ensemble

ANTWERPEN, RODE ZAAL FAKKELTHEATER 3/2/99, 20.15 UUR, TEL. 03/220.81.11 • MAASTRICHT, THEATER AAN HET VRIJTHOF 5/2/99, 20.15 UUR, TEL. +31/43/350.55.55
AMSTERDAM, STADSSCHOUWBURG 9/2/99, 20.15 UUR, TEL. +31/20/624.23.11 • LEIDEN, STADSGEHOORZAAL 12/2/99, 20.15 UUR, TEL. +31/71/513.17.04
EINDHOVEN, STADSSCHOUWBURG 18/2/99, 20.15 UUR, TEL. +31/40/211.11.22 • DEN HAAG, LUCENT DANSTHEATER 21/2/99, 20.15 UUR, TEL. +31/70/360.49.30
BRUGGE, STADSSCHOUWBURG 22/2/99, 20.00 UUR, TEL. 050/44.30.60

Deine Lippen sie Küssen so Süß ~ FRANZ LÉHAR EN CO

EEN OPERETTE-ERVARING

I.s.m. Internationaal Opera Centrum Nederland.

ANTWERPEN, THEATER 'T EILANDJE WOENSDAG 6 (AVANT-PREMIÈRE), DONDERDAG 7 (PREMIÈRE), VRIJDAG 8 (BESLOTEN VOORSTELLING), ZATERDAG 9/1/1999
TELKENS 20.00 UUR, TEL. 03/220.81.11 • HASSELT, CULTUREEL CENTRUM 14/3/1999 OM 11.00 UUR, TEL. 011/22.99.33

MUZIEKTHEATER TRANSPARANT LANGE NIEUWSTRAAT 43, B-2000 ANTWERPEN ~ TEL. 32 (3) 225.17.02 ~ FAX 32 (3) 226.16.52 ~ EMAIL TRANSPARANT@INNET.BE